

SICYOS ANGULATUS'UN KARADENİZ BÖLGESİNDEKİ MEVCUT DURUMU**Hüseyin ÖNEN¹, Sonnur TAD¹, Cumali ÖZASLAN²,**¹Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bitki Koruma Bölümü, Tokat, Türkiye,²Dicle Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bitki Koruma Bölümü, Diyarbakır, Türkiye.huseyin.onen@gop.edu.tr**Özet**

Sicyos angulatus L. Cucurbitaceae (Kabakgiller) familyasına dâhil sarılıcı/tırmanıcı bir sarmaşıktır. Bitki otsu formda ve tek yıllık olup yılın soğuk aylarında tamamen donarak ölmektedir. Üremesi tohumladır. *S. angulatus* tam veya kısmen güneş alan ve nemli koşulları tercih etmektedir. Bitki tipik olarak yazları ılıman ya da sıcak ve yağışlı bölgelerde bulunur. Ülkemizde ilk kez 1996 yılında Karadeniz bölgesinde Artvin Borçka'da, 1999 yılında ise Trabzon'un Yomra, Araklı, Of ve Çaykara ile Artvin'in Borçka ilçelerinde rapor edilmiştir. Ancak aradan geçen 15 yıl içerisinde bitkinin yayıldığı alanlara ilişkin bilgi mevcut değildir. Bu çalışma; *Sicyos angulatus*'un Karadeniz Bölgesi'nde dağılım alanlarının güncellenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu çerçevede Karadeniz Bölgesi (Samsun-Artvin arası; yaklaşık 565 km mesafe) gridlere bölünmüştür. Gridlerin kesişim noktalarında denk gelen toplam 211 noktada survey yapılmıştır. Survey çalışmaları gerçekleştirilirken her bir noktanın GPS koordinatları, yükseklik, toprak özellikleri, bitkiye eşlik eden diğer bitkiler vb ekolojik veriler ile *S. angulatus*'un oluşturduğu parsellerin büyüklüğü vb bilgiler kayıt altına alınmıştır. *S. angulatus* bölge de Ünye (Samsun) ve Sarp (Artvin) arasında kalan yaklaşık 420 km uzunluğundaki sahil boyunca yayıldığı ve sahilinden iç kesimlere geçtiği saptanmıştır. Bitkinin survey alanında çok farklı yaşam alanlarında ve ekosistemlerde dağılım gösterebildiği belirlenmiştir. Bitkinin özellikle; dere ve orman kenarlarında, yol kenarları, döküntü alanları ve tahrip edilmiş boş araziler vb tarım dışı alanlar ile başta kivi olmak üzere meyve bahçeleri, çay plantasyonları, sebzelik alanlar vb tarım alanlarını istila ettiği saptanmıştır. Yoğun istila edilen bölgelerde bitkinin yaklaşık 2-3 km mesafede kesintisiz olarak görülebildiği ve tamamen bitki ile kaplı 20 dekardan büyük parseller oluşturabildiği saptanmıştır. Survey sonuçları bitkinin artık Doğu ve Orta Karadeniz bölgesine yerleştiğini, tarım alanlarında önemli sorunlara yol açtığını ve bitkinin sahilinden iç kesimlere doğru yayılma eğiliminde olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durum bitkiye karşı son derece hızlı bir şekilde acil müdahaleye stratejilerinin oluşturulması ve uygulanması gereği ortaya çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Sicyos angulatus*, İstila durumu, Survey, Yaygınlık, Karadeniz bölge

*Bu çalışma TÜBİTAK - COST (TOVAG 113 O 790 nolu proje) tarafından desteklenmiştir.

CURRENT STATUS OF *SICYOS ANGULATUS* IN BLACK SEA REGION**Hüseyin ÖNEN¹, Sonnur TAD¹, Cumali ÖZASLAN²,**¹*Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bitki Koruma Bölümü, Tokat, Türkiye,*²*Dicle Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bitki Koruma Bölümü, Diyarbakır, Türkiye.*huseyin.onen@gop.edu.tr**Abstract**

Bur Cucumber (*Sicyos angulatus* L.) is an herbaceous, annual twinning/climber vine from Cucurbitaceae family which completely dies/freezes in the cold months of the year. The plant prefers to grow in moist areas with partial or full sunlight. It is typically found in hot or temperate regions receiving high amount of rainfall. The plant was firstly recorded in Black Sea region of Turkey (in Artvin and Borçka districts) in 1996. After short span of time (in 1999), the plant was reported in several other districts such as; Trabzon, Araklı, Of, Çaykara and Artvin. At present, there exists no information regarding the dispersal/distribution of the plant for the last 15 years (2000-2015). The current survey was aimed at determining the updated dispersal/distribution status of troublesome invasive vine *Sicyos angulatus* in the Black Sea region. For this purpose, Black Sea region (Samsun to Artvin; almost 565 km) was divided into systematic 10×10 km grids, and survey sites were specified. Total of 211 sites at the internodes of each specified grid were surveyed and GPS coordinates, altitude, soil properties, accompanying vegetation to the plant, ecological attributes etc. and the size of the *S. angulatus* parcels were recorded. *S. angulatus* was found to be distributed through Ünye to Ardeşin coast (almost 420 km), and the plant has extended its range to coastal inlands. It was perceived during the survey that the plant can invade different habitats and varying ecosystems. The extensively invaded habitats by the plant were rivers and forest sides, waste and abandoned lands, non-agricultural areas, agricultural areas such as kiwi gardens, tea plantations and vegetable grown fields, etc. The continuous widespread populations of the plant even up to 2-3 km, parcels of 2 ha areas were observed in extensively invaded areas. The results of the surveys indicated that the plant has been established in the Eastern and Central Black Sea region and started to create serious interference in agriculture. The plant has also started invading the coastal inlands. The current distribution status urgently needs development and implementation of rapid response measures against the plant.

Keywords: *Sicyos angulatus*, Invasion status, Survey, Prevalence, Black Sea region

This study was funded by The Scientific and Technological Council of Turkey (TUBITAK/COST Grant Number: TOVAG 113 O 790)